

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicoꝝ, Et Alioꝝ
Ecclesiasticorꝝ Specvlꝝ**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

An Canonici, & alij beneficiati, quorum singulis sua st atributa bonorum
Ecclesiæ portio, testari possint. cap.xviii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

a ca. res eccle-
 sia. 12. q. 1. luo.
 d. loc.
 b. Symmach. in
 3. et 6. Syn. Ro.
 et Grigo. c. quia
 tua. 12. q. 1. Leo
 4. in cap. mone-
 mus 12. q. 2. Ge-
 las. in c. vobis
 enim. Et 4. se-
 quen. 12. q. 2.
 Simpli. in c. de
 redditibus 12. q. 2.
 c. Hiero. in ca.
 clerici. et in c.
 duo sunt 12. q.
 1. et in c. gloria.
 12. q. 2. Augus-
 t. in c. nolo. et c. no-
 dicatio. c. cer. id.
 c. s. p. rinatum.
 12. q. 1. et in c.
 decima. 16. q. 1.
 c. quod aut. 23.
 q. 7. Ambros.
 lib. 2. offic. c. 28.
 et in c. aurum.
 12. q. 2. Prosper.
 lib. 2. de vita
 contemplat. cap.
 9. Et in c. ex-
 pedir. 12. q. 1.
 d. Syn. vniuers.
 8. que sunt Co-
 stantino. 4. can.
 15. Et in c. A-
 postolicos. 12. q.
 2. Agathen. in
 c. Episcopi. Et
 Anthoch. in c.
 Episcopus. 12.
 q. 1. Aluer. in
 c. de laico. 12. q.
 2. conc. Tri. sess.
 25. de refor. c. 1.
 c. ca. quia tua.
 12. q. 1. Et aliis
 vtr. diuer. su-
 pra alleg.

quam in prafatos vsus, sunt fideliter dispensantur
 sacrilegij reatum incurrant, qui eas inde abstrahunt
 tradite sunt; ne pœnam & mortē Ananias, & Sapphi-
 ræ incurrant, & quod peius est; anathema munita
 fiant: etsi non corpore, vt Ananias, & Zapphis mor-
 tui ceciderint, anima tamen, quæ potior est corpore, ma-
 tua, & alienata à consortio fidelium cadat, & in
 fundum barathri labatur. Confirmatur autem præ-
 hæc nostra sententia ab alijs diuersis Pontificibus
 sanctis patribus, necnon concilijs d. Quorū omnia
 verba huc adferre prolixum nimis foret, & placet
 eorum supra à nobis commemorata sunt.

Auue Canonici, & alij beneficiati, quorum supra iustis
 tribus a bonorum ecclesie portio, testari possunt.

CAP. XVIII.

VERUM si quis obiecerit, & dixerit clericis
 bonum fuisse duntaxat testamenta condere
 bona ecclesie adhuc indiuisa essent, vel com-
 ter adhuc in claustris viuerent; tunc enim omnia
 supererat eorum necessitatibus, in causis pijs
 giosis erogandum erat. Domino omnibus dicitur
 quod superest date in elemosinam, & omnia munda
 sunt vobis. Sed postquam bonorū ecclesie facta
 diuisio in quatuor partes, quarum vna assignata
 piscopis, seu Prælati, altera clericis, pro officio
 rum sedulitate, tertia pauperibus, quarta vero laborantibus
 Episcopi & alij clerici beneficiarij, adeo suarum
 tium sibi videntur effecti veri Domini, vt pro arbitrio
 & libito suo possint eas consumere, & de illis dispo-
 re, in hisce præsertim ecclesijs, vbi omnes & singuli
 suos habent fructus, redditus, & prouentus, certis
 cis & terris assignatis. Deinde si bona, quæ pluribus
 communia, postea legitimè diuidantur, licet
 communi re quis non possit liberè vti, facta rati-
 uisione, portio, quæ sibi contingit, ita libera, & p-
 remanet, ac si nunquam fuisset communis, cum
 sionis titulus iustissimè dominium transferre videtur
 emptionis enim semper, vel permutationis

f. cap. vobis. c. vniuersales et 3. seq. ca. mot. 12. q. 2.

vinere dicitur. Diuisione ergo facta per dictos ca-
 teros, illa portio quæ Episcopo pro eius mensa est ap-
 portata, libera ab omni onere remanet, ac si in cumulo,
 cui cum pauperibus erat, communis nunquam fuisset,
 eademque ratione libera est à portione clero, & fabri-
 ce tributa: Similiter eodè modo portio clerici ab om-
 nibus quoque immunis est, cum dominium, quod an-
 tiqua erat commune, & non diuisum, nunc in ea parte sit
 proprium & ab omni communione liberum, ita vt de
 illius portionis fructibus liberè, tanquam verus Domi-
 nus, disponere possit.

Ad prædictorum solutionem, sciendum, & di-
 scendum: prædictam diuisionem bonorum ecclesiæ in-
 ductam, & factam fuisse, propterea quòd Episcopi
 ad mandatum, & commissionem illis datam
 fideliter distribuerent: tum ad tollendum murmu-
 rationes, rebelliones, dissidia, & detractiones clericorù,
 quæ pauperum contra Episcopos, seu Superiores, qui
 illorum distributio commissæ erat. Legimus enim
 Innocentium Papam circa annum Domini 467. hanc
 diuisionem in ecclesiâ Ausiniensi instituisse^b, scriben-
 tis verbis, Florentio, Equitio, & Seuero Episco-
 pis. Relatio nos vestræ dilectionis instruxit, & gesto-
 rum res plenius intimauit Gaudentium Ausiniensis
 ecclesiæ sacerdotem contra statuta canonum, ac nostra
 præcepta ordinationes illicitas perpetrasse; quarum illi
 penitus auferri præcipimus potestatem. Scripsi-
 mus enim ad Seuerum fratrem, & coepiscopum nostrum,
 si accesserit, ipse in suprascripta ecclesiâ, considera-
 tum regulis, hoc fungatur officio, quo ille abusus
 conuictus est, ita vt hi, qui illicitè ab eodem sunt
 prebati, ab ecclesiasticis ministeriis sint remoti. Simul
 etiam de redditibus ecclesiæ, vel oblatione fidelium quid
 liceat, nihil permittat licere nescienti, sed sola ei ex his
 portio remittatur. Duæ ecclesiasticis fabricis, &
 peregrinorum, & pauperum profutura: ab
 eodem presbytero, sub periculo sui ordinis ministran-
 tur. Vltima inter se clericis pro singulorum meritis
 dividatur. At verò ministeria ecclesiæ, quæ alienata
 fuerint, reparare, præsumptor prædicti fratris
 Y y com-

a l. r. C. com-
 munia vtr. in-
 di. l. cum pa-
 ter ff. de lega. 2.

Responsio ad
 proposita du-
 bia.
 Cur honorum ec-
 clesiæ diuisio
 inducta sit.

b Dom. Soto.
 lib. 10. de insti.
 Et iur. quæst.
 4. art. 3. et Frã-
 cis. Sermon. de
 reddit. eccl. par.
 3. cap. 3.
 c. epist. 3.

compellatur instantia. Cui etiam hoc specia-
cipimus imminere, vt tres illas portiones, quae
triennium dicitur sibi tantummodo videri, per
a. c. de relic-
bis. 12. q. 2.

Ex qua epistola liquet praedictam diuisionem
plicitio in praedicta ecclesia Auzoniensi influram
propter abusus, & perfidam praedictorum bonorum
ecclesiae administrationem, & distributionem. Poles-
b. circa an. Dn.
492.
c. c. vobis. cap.
vulturans. c.
2. sequent. 12. q. 2.
d. Circa anni
Dn. 600. epist.
8. lib. 7. et c. ad
hoc. 16. q. 1.

ladius Papa b supra dictis de causis eandem dispo-
in diuersis ecclesiis fieri, vel factam obseruari
uit, vt ex diuersis eius rescriptis liquet. ⁴ Hinc
D. Gregorius Leoni Episcopo Carthaginensi
theniensi scribens ⁴: Ad hoc, inquit, locorum
rationis ordo distinxit, & iudicia esse constan-
Praepositi in opprimendos se frustra valent
subiectos, nec subiectis iterum contra suos
effraenata ⁶ resultandi licentia. Volumus
quicquid ecclesiae tuae ex reditu, vel quolibet
fortassis accesserit, quartam exinde portione
minutione aliqua debeas segregare, atque cum
dum Domini timorem presbyteris, diaconis
(vt tibi visum fuerit) discretè diuidere.

Circa annu verò Domini 1215. cum concilium
nense cognouisset, quosdā clericos bona per ecclesia
quisita in alios transferre; quia hoc antiquis
constabat inhibitu, indemnitati ecclesiaru
les, praecepit vt eadē bona penes ecclesias
ue clerici intestati decederet, siue aliis cōfere-

Ex quibus manifestissimū est per praedictam
nem bonoru ecclesiae eorundem natura seu
non mutata tunc fuisse. Quocirca cum bono-
corū nūc sint distincta, & diuisa in beneficia, &
das, sicut tempore praedicti concilij Lateranensis
noentij 3. cōsequitur, quod nec nūc clerici bono-
de fructibus, & redditibus beneficiorū suorum
per ea acquisitis restari, vel disponere possint
illis de iure permissum est. Verū igitur non
cos per praedictā diuisionem bonoru ecclesiae,
minos fructuum suoru beneficiorū, ita vt libere
de illis disponere in vsus quos voluerint, Quo-
sent testamēto hoc facere, ipsi quoq; permissum

e. c. cum in ef-
ficiis, de testa.
Bonorum eccle-
siae natura non
est mutata ip-
soru diuisione.

f. arg. c. filius
de testa. et au-
then ingressi. et
sermon. d. loco.

quia impedimentum testandi non est in Episcopo,
 vel clerico beneficiato, ratione suae personae; cum de
 bonis, quae paterna successione, vel cognationis
 ratione, aut artificio, seu dono amicorū, non habito re-
 spectu ad ecclesiam sunt adepti, liberè disponere valeant;
 sed ipsius bonis intuitu ecclesiae de fructibus benefi-
 ciorum acquisitis est ipsum impedimentum. Eiusdem
 rationis partes esse debent, cuius est totum. Ideo
 ante diuisionē fructus omnes, redditus, & prouen-
 tus ecclesiae debebant in pios, & necessarios vsus, & à
 non approbato expendi, ita etiam post diuisionē
 quilibet eorum pars eodem iure censetur.
 Haec quod praedicta diuisionē nō mutauerit ecclesiae
 naturā, sed quod superfluum de portione assigna-
 tum in vsus aliorū, cum quibus ante diuisionem ea
 erant cōmunis, applicari, manifestū est. Gelasij
 rescripto Iustino Archidiacono misso, quo
 oblationes fideiū in quatuor portiones diui-
 ditur, ut vnā sibi tollat Antistes, aliam clericis pro
 officio, & electione dispartiat; tertiam pauperibus
 cōscientia faciat erogari; Fabricis vero quar-
 tatione Antistitis decerni esse pensandā. Si quid
 sub annua remaneret expensa, electo idoneo ab
 parte custode, enthecis tradi voluit, ut si maior
 foret fabrica, esset subsidio quod ex diuersi tēpo-
 ris quae utilitates respiceret cōmunes. Eadem ergo
 si de parte Episcopi, vel clericorum aliquid nūc
 fuerit, vel seruabitur necessitatibus ipsius cleri; vel
 cōmunes vsus rebus emptis erunt redditus ampliādi.
 Quod autem aiunt diuisionē, emptionis seu permuta-
 tionis vice obtinere, eamque dominiū iustissimè transf-
 erri, hoc de profanis rebus, & iure ciuili intelligendū
 est, si inter dominos rerum, quae diuiduntur fiat;
 autem de rebus seu bonis ecclesiae, quarū Dominus
 est Christus, cuius patrimoniū illa dicuntur. Et
 si nemo alius verus eorū est Dominus, ideo Iustinia-
 nus nullius ea esse bonis definiuit. Quocirca & Pa-
 tris cōcilio Aurelianēsi declararūt, omnia quae Deo
 dicuntur, nullius esse, h. c. 7. et B. l. no. 3. par. decr. c. 19.

a. c. quia nos, de testam.
 b. l. qui scilicet, ff. de vsur. l. quae de iura ff. de vi uide. c. si ciuitas. et ibi gl. de sent. excom in 6. Decius in l. cuius est, ff. de reg. iur. c. Petr. de Soto in lib. de iuris. sacer. par. 2. de vita sacer. ser. 3. Nauarr. in apolog. lib. de re. di. ecc. q. 2. mo. nit. 41. Et in propugna. d. apolog. not. 5. C. sar Costa. lib. 1. ambiguitatum iuris. esp. 40. d. c. rob. 11. q. 2. e gl. in l. c. cōmunia vtr. Et Bar. in l. c. i. so. lus. ff. de vsuca. pio. Felin in c. 1. de re. iudic. Decius in l. c. i. pro. pon. C. de pact. An honorum ecclesiae diuisionē inducat eorundem emptionē vel permutacionem. Et c. cum secundum. de preb. et c. cum ex eo. de elect. in 6. Innoc. in c. cum de rescript.

Xy ij offe

offeruntur, consecrata haberi in vineis, terris, fructibus, vitiis, vitiis, vestimentis, pecoribus, & reliquis possessionibus; & quæ ecclesiis, sine dubio Christo, quæ sunt eius, offeruntur. Et in concilio Rotomagensi. Omnes decimæ, terræ, siue de frugibus, siue de partibus arborum Domini sunt, & illi sanctificantur. Boves, oves, & capræ, quæ sub virga pastoris transeunt, quod quid decimum euenerit, sanctificabitur Domino.

a cap. 3. ut referi suo par. 3. de dec. cap. 196. Et in c. omnes 16. q. 7.

b in c. cum nõ sit. de decim. et in conc. Lateranens. 2. cap. 54.

c in c. tua nobis, de decim.

Decimæ tributa sunt egenitum.

Deus in signum vniuersalis dominij decimas sibi reddi præcepit.

Christus habet verum dominium & possessionem veram ecclesiæ.

Præterea ipso iure pontificio declaratum, & decretum est; quod cum in signum vniuersalis dominij quasi quodam titulo speciali, sibi Dominus decimas seruauerit, vt in prærogatiua dominij istius generis exactionem tributorum, & censuum præcedentibus decimarum: Et Innocentius tertius Papa conuulso scopo rescribens contra quosdam laicos, qui decimas ecclesiæ subtrahere moliebantur. Si, inquit, illi (à quo cuncta bona procedunt) aditores tributorum debitum respectum haberent, ius ecclesiasticum conuenire non contenderet, nec decimas, quæ tributa egentium animarum, præsumeret detinere. Cum enim Deus, cuius est terra, & plenitudo orbis, & vniuersi qui habitant in eo, deterioris conditione esse non debeat, quàm Dominus temporalis, cuius tributum de terris, quas exhibet aliis excolendas, post eadem deductis sumptibus, aut semine separato, integritate cum integritate persoluitur: Nimis profectus iniquum, si decimæ, quas Deus in signum vniuersalis dominij sibi reddi præcepit, suas esse decimas primitias assueras, occasione præmissa, vel excusatione magis fraude, diminui valeant: cum Deo debito tributio decimarum, quas ipse clericis pro suo cultu haberi concessit. Et Innocentius 4. explicans c. cum in electione de causa possess. & proprietat. exprimitur quod non Prælati, sed Christus dominium & possessionem rerum ecclesiæ habeat: vnde quæcumque decimæ offerunt ecclesiæ, dicuntur esse oblatæ Domino, inquit, ecclesia, id est, aggregatio fidelium, quæ caput Christi capitis, habet possessionem, & proprietatem. Et si aliquando inueniantur hæc bona Deo oblatæ, Episcoporum, vel Prælatorum, vel Capitalium.

Et inquit, eorum quoad gubernationem. Dicuntur
 nam esse pauperum, quoad sustentationem. Hac au-
 tem propter vilitatem communem, diuisa sunt per ec-
 clesias diuerforum locorum auctoritate summorum Pon-
 tificum: & Episcopis, & aliis Prælati concessa est mi-
 nistratio eorum. Ex his percipimus, & propter hoc di-
 cimus, quod quoad eorumque moriatur Prælati, & om-
 nes clerici, ecclesie tamen proprietates, & possessio re-
 manet penes Christum, qui viuit in æternum, vel pe-
 nes iherosalem, vel singularem ecclesiam, que nunquam
 moritur. Hæc ille. Cuius sententiam & censuram etiam
 in bonis ecclesie, quantumcumque per præbendas,
 & beneficia diuisis, asserit & contendit veram esse Na-
 turam in tractatu suo de redditibus ecclesiasticorum * a
 Po V. Pontifice approbato, & eidem dedicato. Siqui-
 dem Alexander III. Papa Episcopo Parisiensi scribens b:
 fraternitatem, inquit, tuam credimus non latere, quod
 cum Episcopus, & quilibet Prælati ecclesiasticarum
 rerum sit procurator, & non dominus, conditionem
 ecclesie meliorare potest, facere verò deteriore non
 potest.
 Quare rectè statutum est, Episcopos, & alios ecclesie
 Prælatos non posse testari de rebus ecclesie, seu illius
 rebus quasquis, quarum nuda duntaxat administra-
 tionem, & procuracionem habuerunt *. Atque idem
 statuendum de Canonicis, & aliis beneficiatis, licet ad-
 ministracionem proprie non habeant. A deo vt de fru-
 ctibus, redditibus, & prouentibus suarum præbendarum
 & beneficiorum disponere pro libito suo non possint.
 Nam cum præbendæ, & beneficia ex bonis ecclesie de-
 sumpta sint, censentur eandem habere adhuc naturam,
 quam habebant antequam per præbendas diuiderentur,
 & cum adhuc vitam communem ducerent d. De qui-
 bus D. Gregorius scribens Augustino Anglorum Epi-
 scopo primo *: Communiter, * inquit, viuentibus iam
 faciendis portionibus, vel exhibenda hospitalitate,
 & adimplenda misericordia à nobis quid erit loquen-
 dum? cum omne quod superest necessitatibus, in cau-
 sis piis, ac religiosis erogandum est, domino magistro
 omnibus dicente f: Quod superest, date elemosynam,
 Y y iij & om-

Quomodo bo-
 na ecclesia di-
 citur esse Epi-
 scoporum vel
 Capitulorum,
 vel pauperum.

a quest. 1. m.
 18. q. 41.

b in c. 2. de do-
 nation.

c c. 1. et ibi In-
 noc. Host. Pa-
 nor. & alij de
 iustia. & patet
 per alia iura
 sup. alleg.

Prælati verò
 ecclesiasticarum
 procurator est,
 & non Domi-
 nus.

d arg. c. cum in
 officio, c. rela-
 tum. 2. et vtro-
 bique Innoc. et
 Panor. de iustia.

e penult. §. fin.
 12. q. 1. & ibi

f. fin. de penul-
 ter. gl. in cap.
 res. 12. q. 1.

g. Anne Canonice
 & alij benefi-
 ciati de fructi-
 bus beneficiorum
 suorum liberè
 disponere pos-
 sent.

* a l. communi
 vita.

e in cap. quia
 tua. 12. q. 1. &

f. Beda eccle. Hi-
 sto. Anglo. lib.
 1. cap. 27.

f. Luc. 11.

a cap. 116. in
de. Aquisg. l.

Res ecclesie
pauperibus &
militibus Chri-
sti stipendia re-
sunt.
Qualis honoru
ecclesie cura
incubat Pre-
latis.

b arg. l. ff. de
fundo instr.
Bart. in l. im-
perat. ff. de iu-
risd. omnium
iudic. et Arist.
in prædic. sub-
stantia.

& omnia munda sunt vobis. Et in regula Canonorum communiter in claustris viuendum (in quorum loco nostri seculares nunc Canonici successerunt) ergo hæc verba leguntur: Sententia B. Hieronymi. Prælatis, sed etiam cæteris, qui rebus vniuersæ ecclesie, vigilanter perpendenda est, qui ita in comparatione Matthæi euangelistæ ait: Omnes igitur qui in domibus templi, & his, quæ conferuntur ad vltus abutuntur in aliis rebus, quibus suam expleant vtilitatem, similes sunt Scribarum, & sacerdotum vltimum mendacium, & Saluatoris sanguinem. Ergo ecclesie pauperibus, & militibus Christi stipendia debent intelligi. Vnde totis nisibus Prælatis laudandum est, vt sanctorum Patrum dicitis, & exemplum sequentes, de rebus commissis, vt præmissis subditos gubernent, & foueant, cunctisque rebus, ac necessitatibus ecclesie fideliter admittant, & consulant, quatenus de fidei administratione, cuius ministri esse dicuntur, ineffabiliter remaneant.

Postea autem istius communitate viuendi regimine disciplina extractis, facta, bonorum communium disciplina per præbedas diuisione, certum est, quod illa collationem bonorum ad pauperes eluere, & extirpare non potuerint. Nam licet singulorum portiones, & præbedas Canonorum minores sint, quam olim erant Prælatorum, dum bona adhuc indiuisa, & communia erant, per hoc tamen non sequitur rerum, seu bonorum ecclesie inuertam esse naturam. Quæ enim differunt magis, vel minus in qualitate tantum, vel per se aut minus in quantitate, non tamen per hoc differunt in natura seu substantia. Homo enim albus, & niger, uisus & magnus non differunt in natura, seu substantia, quamuis in colore, & magnitudine non commutentur. Quocirca Canonici tam obligantur, quam Prælati, ut superfluum ex redditibus, & proventibus suarum præbedarum erogare in pauperes, vel alios vltus quam olim Prælati: licet parua eorum iam sit portio comparata ad illam, quam ante diuisionem Prælatus administrandam, & dilargiendam habebat.

Item per hanc diuisionem suarum portionum seu
 prebendarum facti fuissent veri domini, ita vt fructus,
 redditus & proventus, quos inde perciperent, fecissent
 suos, profecto illis postea iure pontificio inhibitu non
 fuisset, vt de illis testamentum facerent. Vnde &
 Gratianus diligentissimus canonum discussor, & scruta-
 tor: Canonici, inquit, non possident sua, quia res
 Deo oblate non sunt alicuius. Vtuntur enim rebus ec-
 clesie non vt suis, sed tanquam ad dispensandum sibi
 redditus. Archidiaconus^d vero, referente Philippo
 Franco^e, scripsit, hereticum esse, dicere, quod clerici fa-
 ctu habere fructus suos, qui supersunt, deductis expensis
 natalitatis. Quod autem interdum legantur beneficiati
 fructus beneficiorum suorum suos facere, vel eorundem
 de Domini: istud intelligendum est, vt ex illis primum
 necessaria percipiant ad honestam vitam suam susten-
 tandam; & si qua suis necessitatibus superant, in com-
 munes vtilitates ecclesie, vel alia pia opera expendant^f; &
 vt prefatum illorum dominium certis huiusmodi
 conditionibus obnoxium, limitatum & restrictum cen-
 setur, exemplo eorum, quorum fidei bona commit-
 untur, & maritorum, qui rerum dotalium suarum
 vtilitatem etiam habere leguntur dominium. l. species. ff.
 de aur. & arg. leg. l. in rebus c. de iure dotium. Hinc
 D. Bernardus Fulconi illustri Canonico scribens: &
 Vigilis, inquit, ad vigilias, vadis ad missas, choru horis
 nocturnisque frequentas. Bene facis. Sic eccle-
 sie prebendam non accipis gratis. Dignum est, vt
 qui altari deseruit, de altari viuatur^h. Viuat inquam,
 non in clericali diues ex paupere fiat, ex ignobili glo-
 riosus, nec in vanitate, aut superfluitate bona paupe-
 ram dissipet, aut dispergat. Non extollat de facultati-
 bus ecclesie consanguineos suos, aut nepotes. Conce-
 ditur tibi, vt si bene deseruis, de altari sustententis, non
 tamen vt de illo luxurietis. Denique quicquid prater
 necessarium victum, ac simplicem vestitum de altari,
 tibi bonis ecclesie retines, tuum non est, rapina estⁱ,
 si legatum est. Quare & SS. Tridentina Synodus Epi-
 scopis, & beneficiatis omnino interdixit^k, ne ex redi-
 tibus

a c. ad hanc c. re-
 latione, de te-
 stam. Innoc. et
 Panor. in c. c. in
 in offitio. Et
 rursus Panor.
 late in repetit.
 c. cu esset. d. tit.
 Nau. ind. tract.
 de redit. eccles.
 quest. 1. num.
 117. Et in d. a-
 pol. q. 1. mon. 42
 b in c. 1. §. his
 ita respondetur.
 14. q. 1.
 c Idem tenent
 glos. Ioan. An.
 Arch. Dom.
 Et Franc. in c.
 present. de of-
 fic. ordm. in 6.
 Imo. in c. inde-
 corum. de atal.
 Et qual. ord.
 Archid. in
 c. episcopi. et in
 c. fin. 12. q. 1.
 d in c. statutu.
 §. assessorum de
 rescript. in 6.
 e in d. c. presen.
 f c. nulli. §. fin.
 12. q. 1. Pan. in
 d. repetit. c. cu
 esset nu. 23. Na-
 var. ind. tract.
 de redit. eccles.
 quest. 1. nu. 39.
 g epist. 2. et Dio-
 nyf. Ribol. in
 opus. de iura
 eccles. art. 18.
 h Dent. 18. Le-
 ui. 10. 27. i. Cor.
 9. Numc. 18.
 i Vide Chryso-
 sto. 2. de Laza.
 k sess. 25. de re-
 for. cap. 1.

Y y iiii tibus

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

a *Can. Apost.*
cap. 39. & 75.

Multorum ma-
lorum in eccle-
sia seminariū
est humanus et
carnis erga
propinquos af-
fictus.

b *sess. 22. de re-*
form. cap. 11.

c *hom. 2. de*
Lazar.

d *c. fin. de cō-*
stitut.

e *c. fin. et ibi*
gl. & DD. de
consuetu.

f *c. que cōtra.*
& c. m. la. con-
suetudo. dist. 8.

g *d. ca. fin. et ibi*
gl. & DD. de
consuetud. Fe-
lin. in cap. 1. de
treuga. et pace.

h *g. c. cum in c.*
quia nos. c. re-
latum. 2. c. ad
huc. de testam.

i *Natur. in trac-*
to de re. de. ben.
eccl. qu. est 3.

k *m. 10. & 14.*
fran. Sermen.

l *in trac. de re-*
de. eccl. par. 2.

m *cap. 8.*

n

o

p

q

r

s

t

u

v

w

x

y

z

aa

ab

ac

ad

ae

af

ag

ah

tibus ecclesie consanguineos, familiaresve suos agere diuitesve facere studeant; cum & Apostolorum con- nes prohibeant^a, inquit, ne res ecclesiasticas, quibus sunt, consanguineis donent, sed si pauperes sint, in vi pauperibus, distribuunt: eas autem non distribuas, ne dissipent illorum causa, sed omnem humanam bonam erga fratres, nepotes, propinquosque carnis affectum vnde multorum malorum in ecclesia seminatum est, penitus deponant. Quandoquidem eadem Synodus prius decreuerat^b ecclesie bona, census, redditus, emolumenta, seu alias quascumque obtinentes in ministrorum & pauperum necessitates conuertere. Si quis vero illa in proprios usus conuertere velosque usurpare praesumeret, vel impediret, ne ad quos pertinent, perciperentur, grauissimis poenitentiam afficiendum sanxit. Nam, vt Chrysostromus quoties eleemosynam non praestiterimus, partem qui spoliant supplicio afficiemur; & perpetuo damnaueritis, quod non communicare pauperibus, & poenitentiam in illos exercere, illorumque iraudare vult, quodque non nostras sed illorum res detineamus.

Annue testamenta contra iuris dispositionem a beneficiariis facta consuetudine confirmantur & ratificantur.

CAP. XIX.

CAETERUM an consuetudo valeat, vt beneficiarius vita, & in morte disponere possint de fructibus beneficiorum contra iuris dispositionem, non importunè quis hic roget; propterea quod consuetudo legem humanam abrogare possit^d: tum quod Pontifices scientes & prudentes illam tolerauerint, nec beneficiarios testamenta facientes punierint. Hinc quatuor (aliorum rectius sententiarum iudicio semper saluo) respondendum videtur; Consuetudinem posse derogare legi humanae, quatenus est humana^e, sed non quatenus illa complectitur legem naturalem, aut diuinam. Consuetudo, vt beneficiarij testentur, & disponant de fructibus beneficiorum suorum in usus pios valet, licet id lege tantum humana prohibitum sit. Sed non valet consuetudo testandi in usus profanos, cum hoc legem naturalem